

2017-10-25

Fråga-svar

Jemen. Hirak (Southern Movement)

Fråga

Information efterfrågas om den jemenitiska rörelsen Hirak (al-Hirak, Herak, al-Herak, al-Hirak al-Janoubi; Southern Movement). Hur har Hirak utvecklats från en fredlig proteströrelse till en mer väpnat inriktad organisation?

Är Hirak känt för att begå MR-brott? Exemplifiera i sådana fall.

Svar

Sammanställningen nedan beskriver hur jemenitiska Hirak (Southern Movement) har utvecklats från en fredlig proteströrelse till att organisera miliser som deltar i strid. Begränsat med information om MR-brott utförda av Hirak har hittats.

Från fredlig rörelse till bildande av milisgrupper

Rörelsen Hirak, grundad 2007, är inte en entydig, väldefinierad organisation med ett allmänt erkänt ledarskap, utan snarare en lös koalition av individer och underorganisationer. (Human Rights Watch 2009, s. 15) De jemenitiska myndigheterna anklagade redan 2009 Hirak för att hysa våldsamma element, och några exempel på incidenter ges.

There have also been at least two incidents involving clashes between groups of armed men and the security forces, following which the Yemeni authorities have accused the Southern Movement of harboring an armed component. Armed clashes in the Ahmarain mountains around Habilain some 100 kilometers northeast of Aden in late April and early May 2009 left several soldiers dead and civilians wounded. In July 2009 a clash between followers of Tariqal-Fadhli and security forces in Zanjibar,

the capital of Abyan province, left at least 12 persons dead in the wake of a “festival” promoting southern demands. (s. 2)

En överväldigande majoritet av Hirak-supportrarna stödjer fredliga protester och civil olydnad, men det finns en liten minoritet som förespråkar våldsamma metoder, uppgav International Crisis Group (ICG) 2011. ICG skriver vidare att den väpnade grenen heter Haraka Taqreer al-Maseer (The Movement for Self-Determination – HATAM). Den etablerades omedelbart efter inbördeskriget 1994. Gruppen uppgavs 2011 ha omkring 700 medlemmar. (ibid, s. 20) Även Foreign Policy (2013) skriver om HATAM, och gruppen anklagades för ett bombdåd i Aden 2010 som dödade fyra personer.

Center for Strategic and International Studies CSIS (2016) beskriver rörelsen som fredlig fram till 2011.

Although the movement had been overwhelmingly peaceful until 2011, by February 2010 over 100 protesters had lost their lives in clashes with the police and about 1,500 of its activists had been imprisoned. (s. 25)

CSIS uppger även att Hirak alltsedan början av inbördeskriget 2015, har mobiliserat lokala miliser för att slåss mot alliansen Saleh-Houthi.¹ (s. 37)

Human Rights Watch (2013) uppger att väpnade grupper inom Hirak i ökad utsträckning under 2012 började attackera säkerhetsstyrkorna.

In Aden, Mukallah and other southern flashpoints, state security forces used disproportionate force against largely peaceful factions of the Southern Movement, and armed factions of the Southern Movement increased attacks on security forces.

Även Jamestown Foundation (2013) rapporterar om strider mellan väpnade element inom Hirak och säkerhetsstyrkorna i provinserna Lahij, Abyan, Al-Dali, Shabwah och Hadramawt.

The main challenge for the Yemeni government lies precisely in the south, where there is a risk of AQAP exploiting the deteriorating security and political situation in the southern provinces to reinforce its presence there. Regular reports about clashes between armed elements of Yemen’s “Southern Movement” and security forces in the governorates of Lahij, Abyan, Al-Dali, Shabwah and Hadramawt are giving the impression that the so-called “southern question” is turning into a growing security problem for the central government, challenging the unity of the country.

Gulf News (2015) skriver att separatister i södra Jemen (tillhörande Hirak) har satt upp träningsläger för att utbilda soldater som ska delta i rörelsens kamp för självständighet från norra Jemen. Denna mobilisering skedde efter att milismän

¹ Se t.ex. [Landguidens](#) artikel om Jemen för en bakgrund till utvecklingen.

från al-Huthi tog kontroll över Jemens huvudstad. Al-Huthi har attackerat områden där Hiraak har en stark närvaro och Hiraaks primära mål är att slåss mot al-Huthi. Dock skulle inte detta vara slutmålet, säger en professor i Aden som har intervjuats av Gulf News:

The separatists say that even if Al-Huthis pulled out, they would not stop fighting until their demand for independence is reached. "We will not go back to our peaceful protests," Al-Yaheri says.

International Crisis Group (2017) beskriver Hiraak som en väpnad separatistisk grupp, inte som en fredlig grupp som med politiska mål vill uppnå förändring.

When anti-Huthi forces pushed south in 2015, local guerrilla forces became known as the "Southern Resistance" in the fight for Aden and southern governorates. In Taiz, these fighters identify as "the Resistance". Although all fighting on the Yemeni government's side, these paramilitary forces are not by default pro-Hadi government. In the south, the name specifically denotes the armed separatist movement Hiraak. The southern resistance consists of local residents taking up arms to defend their homes, as well as former soldiers of the PDRY. (s. 12)

International Crisis Group (2016) beskriver Hiraak och den associerade väpnade gruppen Southern Resistance (bestående av olika miliser) som en djupt splittrad rörelse, och som exempel ges Aden där olika milisgrupper kontrollerar olika stadsdelar. (s. 12ff)

MR-brott

Nyhetsjätten The New Arab² (2017) har publicerat en video där jemenitiska milismän uppges avrätta fångar. Uppgifter gör gällande att fångarna är Houthis-rebeller. Vissa hävdar att milismännen som utför avrättningarna är medlemmar i "Southern Resistance". (se ICG 2016 s. 12ff) Videons äkthet har dock inte kunnat verifieras.

² Artikel i BBC News om bl.a. The New Arab: <http://www.bbc.com/news/world-middle-east-30141659>

Denna sammanställning av information/länkar är baserad på informationssökningar gjorda under en begränsad tid. Den är sammanställd utifrån noggrant utvalda och allmänt tillgängliga informationskällor. Alla använda källor refereras. All information som presenteras, med undantag av obestridda/uppenbara fakta, har dubbelkontrollerats om inget annat anges. Sammanställningen gör inte anspråk på att vara uttömmande och bör inte tillmätas exklusivt bevisvärde i samband med avgörandet av ett enskilt ärende. Informationen i sammanställningen återspeglar inte nödvändigtvis Migrationsverkets officiella ståndpunkt i en viss fråga och det finns ingen avsikt att genom sammanställningen göra politiska ställningstaganden. Refererade dokument bör läsas i sitt sammanhang.

Konsulterade källor

Länkarna kontrollerade 2017-10-25

Center for Strategic and International Studies, The Challenges of Building a National Army in Yemen, 2016-07-14

<https://www.csis.org/analysis/challenges-building-national-army-yemen>

Foreign Policy, Yemen's Southern Intifada, 2013-03-13

<http://foreignpolicy.com/2013/03/13/yemens-southern-intifada/>

Gulf News, Southern Yemen separatists reportedly set up recruitment, training camps, 2015-05-20. Artikeln tillgänglig via prenumerationstjänsten BBC Monitoring

Human Rights Watch, In the Name of Unity. The Yemeni Government's Brutal Response to Southern Movement Protests, 2009-12-15

<https://www.hrw.org/sites/default/files/reports/southyemen1209web.pdf>

Human Rights Watch, World Report 2013: Yemen. Events of 2012

<https://www.hrw.org/world-report/2013/country-chapters/yemen>

International Crisis Group (ICG), Breaking Point? Yemen's Southern Question, 2011-10-20 <http://www.refworld.org/docid/4ea1297d2.html>

International Crisis Group, (ICG) Yemen: Is Peace Possible?, 2016-02-09

<https://www.crisisgroup.org/middle-east-north-africa/gulf-and-arabian-peninsula/yemen/yemen-peace-possible>

International Crisis Group (ICG), Yemen's al-Qaeda: Expanding the Base, 2017-02-02

<https://www.crisisgroup.org/middle-east-north-africa/gulf-and-arabian-peninsula/yemen/174-yemen-s-al-qaeda-expanding-base>

Jamestown Foundation, Al-Qaeda in the Arabian Peninsula Looks to Benefit from a Resumption of North-South Hostilities in Yemen, 2013-02-07

<https://jamestown.org/program/al-qaeda-in-the-arabian-peninsula-looks-to-benefit-from-a-resumption-of-north-south-hostilities-in-yemen/>

The New Arab, Video shows Yemeni militants 'beheading, executing' rebel captives while flying flag of UAE, 2017-07-23

<https://www.alaraby.co.uk/english/news/2017/7/23/video-uae-backed-yemeni-militants-behead-execute-rebel-detainees>